

INSPECȚIA MUNCII

Raport privind activitățile desfășurate în cadrul Săptămânii Europene pentru Sănătate și Securitate în Muncă

Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă a lansat, la Parlamentul European de la Strasbourg, la data de 13 mai 2003, campania din cadrul Săptămânii Europene pentru Sănătate și Securitate în Muncă, motivată de rezultatele unor studii de specialitate care au relevat că:

- 20 % din angajații Uniunii Europene - circa 32 milioane de persoane - sunt expuși la agenți cancerigeni;
- 22 % din angajați inhalează gaze și vapori, cel puțin un sfert din timpul lor de lucru;
- 2/3 din cele 30.000 de produse chimice utilizate cel mai frecvent în Uniunea Europeană nu au făcut obiectul unor testări toxicologice complete și sistematice;
- Numai 12 % din întreprinderi respecta reglementările referitoare la prevenirea riscurilor privind substanțele care prezintă riscuri toxicologice cunoscute.

Desfășurându-se sub deviza „**Substanțe periculoase: prudență !**”, campania de informare urmărește să transforme Europa într-o zonă de securitate și sănătate în muncă, prin promovarea inițiativelor destinate diminuării riscurilor legate de expunerea la substanțe periculoase la locul muncă.

În acest context, Inspekția Muncii a declanșat în România campania Săptămânii Europene pentru Sănătate și Securitate în Muncă și a focalizat atenția unui segment semnificativ al societății românești asupra importanței securității și sănătății în muncă. Au fost invitați să participe la derularea acțiunilor campaniei toți cei care sunt implicați în probleme de securitate și sănătate la locul de muncă: instituțiile cu atribuții în domeniu, asociațiile profesionale, sindicatele și organizațiile patronale, întreprinderile, managerii, salariații și reprezentanții acestora pentru probleme de securitate și sănătate în muncă, precum și membri ai Comitetelor de Securitate și Sănătate în Muncă.

Pentru pregătirea Săptămânii Europene, Inspekția Muncii, prin intermediul „**Info Chioșc**”, a transmis la toate Inspectoratele Teritoriale de Muncă materiale informative pentru declanșarea acțiunilor din cadrul campaniei. Aceste materiale au cuprins informații referitoare la cele mai noi cercetări din domeniul medical, la riscurile expunerii lucrătorilor la substanțe chimice periculoase, inclusiv la agenți biologici, precum și date statistice privind numărul de îmbolnăviri profesionale înregistrate la nivelul UE. A fost transmisă Lista europeană a substanțelor notificate

(LESCN) și liste cu datele a 2.571 de substanțe chimice periculoase, clasificate și etichetate de UE. **“Info Chioșc”** a avut ca scop formarea unei baze de informații accesibilă inspectorilor de muncă pentru diseminarea informației către toate persoanele implicate în derularea acțiunilor specifice campaniei.

Pentru susținerea logistica a campaniei, au fost difuzate Inspectoratelor Teritoriale de Munca un număr de 4.000 de **Pachete pentru Campanie**, constând în **Posterul și Cartea poștală** cu sloganul Săptămânii Europene a Securității și Sănătății în Munca 2003 și **Pliantul** Săptămânii Europene a Securității și Sănătății în Muncă 2003. De asemenea, Inspekția Muncii a transmis Inspectoratelor Teritoriale de Munca un număr de 18.000 de Fișe Informativale ale Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă, care cuprind informații despre securitatea și sănătatea la locurile de muncă unde se manipulează substanțe periculoase.

Tot în scopul informării, conștientizării și formării partenerilor implicați în derularea acțiunilor campaniei, Website-ul Inspekției Muncii a fost reactualizat, prin crearea unei legături cu Site-ul Săptămânii Europene a Securității și Sănătății în Muncă 2003, realizat de Punctul Focal România al Agenției de la Bilbao. Astfel, s-au furnizat informații referitoare la:

- Ce este ?, Cine organizează ? și Când se desfășoară Săptămâna Europeană ?;
- De ce este nevoie ca țările europene să abordeze problema substanțelor periculoase la locul de muncă ?.

A fost structurată o bază de date, ușor accesibilă, orientată în direcția creșterii gradului de sensibilizare a managerilor, privind securitatea și sănătatea în muncă, oferind direcțiile în care se poate acționa pentru transformarea locului de muncă într-unul mai sigur și sănătos, demonstrând că:

- o bună securitate și sănătate în muncă contribuie la succesul întreprinderii;
- diminuarea riscurilor legate de lucrul cu substanțe periculoase va proteja sănătatea angajaților, reducând absenteismul și cheltuielile aferente.

Pentru realizarea acestor două deziderate, spectrul informațional din Website-ul Inspekției Muncii a fost cuprinzător, începând de la aspecte legislative și tehnice până la aspecte medicale și organizatorice. Informația pusă la dispoziție a cuprins:

- Materiale de informare ale Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă: Factsheets Nr. 33, 34, 35, 39, 40, 41 și Forums Nr. 10 ;
- Ghiduri practice, elaborate de Inspekția Muncii în cadrul proiectului de twinning "Întărirea capacității instituționale a Inspekției Muncii", RO-IB-99-CO-01, derulat în colaborare cu Autoritatea Mediului de Munca din Suedia și în cadrul Programului „Crearea unui sistem de protecție a sănătății angajaților expuși la agenți periculoși în mediul de muncă”, cu sprijinul Ministerului Angajării și Solidarității din Franța și al Institutului Național de Cercetare și Securitate (INRS) din Franța. Dintre acestea se pot enumera:

- Ghidul angajatorului privind reducerea expunerii lucrătorilor la agenți chimici periculoși la locul de munca;
- Ghidul metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la azbest;
- Ghidul metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți biologici;
- Evaluarea expunerii la risc profesional;
- Ghidul metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți chimici;
- Ghidul sănătății salariatului - Ce trebuie să știm despre controlul medical periodic în expunerea profesională la substanțe periculoase sănătății ?;
- Anexele nr. 31, 31, 33 din Normele Generale de Protecție a Muncii: Valori – limită de expunere profesională;
- Fișe tehnice de securitate (FTS);
- Legislația de referință în domeniul substanțelor chimice periculoase.

Pentru o percepere mai bună a acestui eveniment european, Inspekția Muncii a dus o intensă activitate de propagandă, atât în presa centrală cât și în cea locală. Au fost consemnate 137 apariții în presa scrisă și peste 50 de apariții radio și TV, prin care Inspekția Muncii și Inspectoratele Teritoriale de Muncă au promovat Campania, au oferit informații privind scopul și obiectivele Campaniei și au prezentat acțiunile în derulare. Atât în cadrul conferințelor de presă cât și prin conținutul articolelor apărute în diferite publicații, Inspekția Muncii a precizat că obiectivul principal al Săptămânii Europene este acela de a crește gradul de sensibilizare al angajaților și angajatorilor în privința riscurilor legate de expunerea lucrătorilor la substanțe periculoase pentru aplicarea celor mai bune practici menite să îmbunătățească securitatea, sănătatea și, implicit, productivitatea la locurile de muncă. Inspekția Muncii a urmărit cu consecvență să amplifice impactul Săptămânii Europene prin antrenarea cât mai multor actori în activitățile de prevenire.

Săptămâna Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă s-a derulat în România în perioada 13 - 17 octombrie. Inspekția Muncii, în colaborare cu Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu și Asociația Inginerilor din România, filiala Sibiu, a programat, pentru aceasta ocazie, desfășurarea lucrărilor Seminarului de comunicări științifice: „**Perspective ale dezvoltării securității și sănătății în muncă**”, în 13 - 14 octombrie, la Sibiu.

Cele 45 de comunicări științifice, de o înaltă ținută științifică, au fost expuse în cadrul a 5 secțiuni. Din modul de abordare și prezentare a lucrărilor a reieșit preocuparea constantă a inspectorilor de muncă pentru promovarea unui mediu de muncă sigur și sănătos, prin alinierea la practicile europene. În cadrul secțiunilor „Substanțe periculoase în mediul de muncă” și „Sănătate în Muncă” au fost dezbătute problemele legate de riscurile la care sunt expuși lucrătorii în mediul de muncă în care sunt utilizate substanțe chimice periculoase, tendințele noi în abordarea securității și sănătății în muncă, precum și metodele cele mai moderne de prevenire a accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale. A fost analizată situația din economia

națională, în mod deosebit ramurile economiei în care se utilizează substanțe periculoase, efectele nocive care sunt asociate utilizării acestor substanțe și în ce măsură mijloacele de prevenire sunt adecvate. Lucrările expuse la secțiunile „Securitate în muncă” și „Managementul securității și sănătății în muncă” au marcat importanța implementării sistemului de management al securității ca parte a managementului general al întreprinderii, rolul informării, instruirii și implicării angajaților în scopul prevenirii accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale. La secțiunea “Psihologie organizațională”, au fost abordate probleme privind strategiile de management al stresului ocupațional din perspectiva menținerii sănătății în muncă.

Sub directa coordonare a Inspecției Muncii, pe parcursul săptămânii 13 – 17 octombrie, Inspectoratele Teritoriale de Muncă au inițiat acțiuni în care au fost antrenate **5.291 de persoane**, din **2.429 de întreprinderi**, incluzând reprezentanți ai sindicatelor și patronatului, manageri, salariați și reprezentanți ai acestora cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă, precum și membrii ai Comitetelor de Securitate și Sănătate în Muncă.

Au fost organizate **254 de controale în unități** pentru identificarea și evaluarea riscurilor, precum și a consecințelor expunerii la substanțele periculoase. S-a acordat **consultanță în cazul a 136 de agenți economici** pentru situațiile deosebite, semnalate sau depistate. În cazul unităților care utilizează cantități mari de substanțelor periculoase în procesele tehnologice s-a efectuat un număr de 6 **simulări de accidente de muncă și de avarii tehnice**.

Au fost dezvoltate **7 programe de “bună vecinătate”**, vizând determinarea unor întreprinderi mari spre a veni în sprijinul celor de mici dimensiuni.

În scopul facilitării schimbului de informații între specialiști, au fost organizate **146 de workshop-uri, 18 conferințe și 54 de simpozioane**, în cadrul cărora s-au dezbătut și analizat cele mai stringente probleme cu care se confruntă unitățile care utilizează substanțe periculoase. În paralel, s-au organizat **18 expoziții** la care au fost prezentate, în mod special, ultimele noutăți în materie de echipament individual de protecție destinat utilizării în medii de muncă care presupun expunerea la substanțe periculoase. Pentru stimularea participanților au fost organizate **2 concursuri** în domeniul vizat de Campanie.

Inspectoratele Teritoriale de Muncă au invitat să participe la aceste acțiuni instituțiile cu atribuții în domeniul controlului efectiv și supravegherii eficiente a regimului substanțelor periculoase, în vederea protejării sănătății populației și a mediului înconjurător, pentru îmbunătățirea schimbului informațional interinstituțional și a concertării acțiunilor în domeniu. Astfel, la simpozionul interjudețean „**Prevenirea riscurilor legate de substanțele periculoase**”, organizat de Inspectoratul Teritorial de Muncă Călărași, cu sprijinul Inspecției Muncii, au participat reprezentanți ai Agenției pentru Protecția Mediului, Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Direcției Județene pentru Protecția Plantelor, Direcției pentru Sănătate Publică, Grupului de Pompieri și ai Inspectoratului Județean de Poliție. Tematica abordată de către invitați a vizat probleme majore apărute în utilizarea substanțelor periculoase: gestionarea deșeurilor, chimizarea agriculturii și influențele pesticidelor în ecosistemele rurale, rolul asistenței medicale și prevederi

legale în domeniu. Dezbaterile pe baza materialelor prezentate au scos în evidență faptul că, numai abordarea unitară și schimbul rapid de informații pot conduce la diminuarea efectelor nocive ale manipulării și utilizării substanțelor periculoase.

Acțiunile acestei Campanii s-au dovedit a fi eficiente în România, unde ponderea întreprinderilor care utilizează substanțe periculoase este mare, iar campania desfășurată de Inspekția Muncii pentru implementarea prevederilor actelor normative prin care s-au transpus directivele europene în domeniul substanțelor periculoase a demarat în luna martie a acestui an.

Noile prevederi legislative obligă angajatorii să-și asume responsabilitatea adoptării măsurilor necesare pentru a evita expunerea lucrătorilor la substanțele periculoase la locul de muncă. Legislația pune pe primul loc în ierarhia măsurilor de protecție eliminarea și înlocuirea substanțelor periculoase. Când acest lucru nu este posibil, măsurile vor include: identificarea, evaluarea riscurilor, acțiuni de prevenire și de control, precum și informarea și instruirea lucrătorilor. În afara de acestea, angajatorii sunt obligați să-i implice pe lucrători în dezvoltarea politicilor proprii privind securitatea și sănătatea în muncă.

Angajatorii au la dispoziție reglementările de ordin legislativ, care însă trebuie aplicate, pentru a se asigura protecția sănătății lucrătorilor. În sprijinul acestora, Inspekția Muncii a elaborat în anul premergător campaniei: ghiduri practice, broșuri, afișe și pliante.

Diminuarea riscurilor legate de lucrul cu substanțe periculoase este nu numai un imperativ moral ci și o obligație legală. Numeroase alte elemente de ordin managerial pledează pentru același scop. Mai multa eficiență în ținerea sub control a riscurilor poate conduce la asigurarea stării de bine a lucrătorilor la locul de muncă și, implicit, la îmbunătățirea productivității. Întreprinderile care au cel mai mare succes în afaceri sunt de obicei și cele care au cele mai bune performanțe în planul securității și sănătății în muncă. Bunele practici privind sănătatea în muncă contribuie la succesul în afaceri.

Inspekția Muncii și Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Protecția Muncii, ca Punct Focal al Agenției Europene de la Bilbao, au decis să premieze, în scopul recunoașterii bunelor practici aplicate în domeniul securității și sănătății în muncă, un număr de 10 întreprinderi, precum și 10 Inspectorate Teritoriale de Muncă, care au desfășurat cea mai bună activitate în organizarea Săptămânii Europene 2003.